ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyon nga Iloko
Tawen LVII No. 3
Pebrero 7, 2026
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Bayat nga at-atakaren ti rehimen Marcos ti China, nawaya nga agdakdakiwas ti US iti Pilipinas

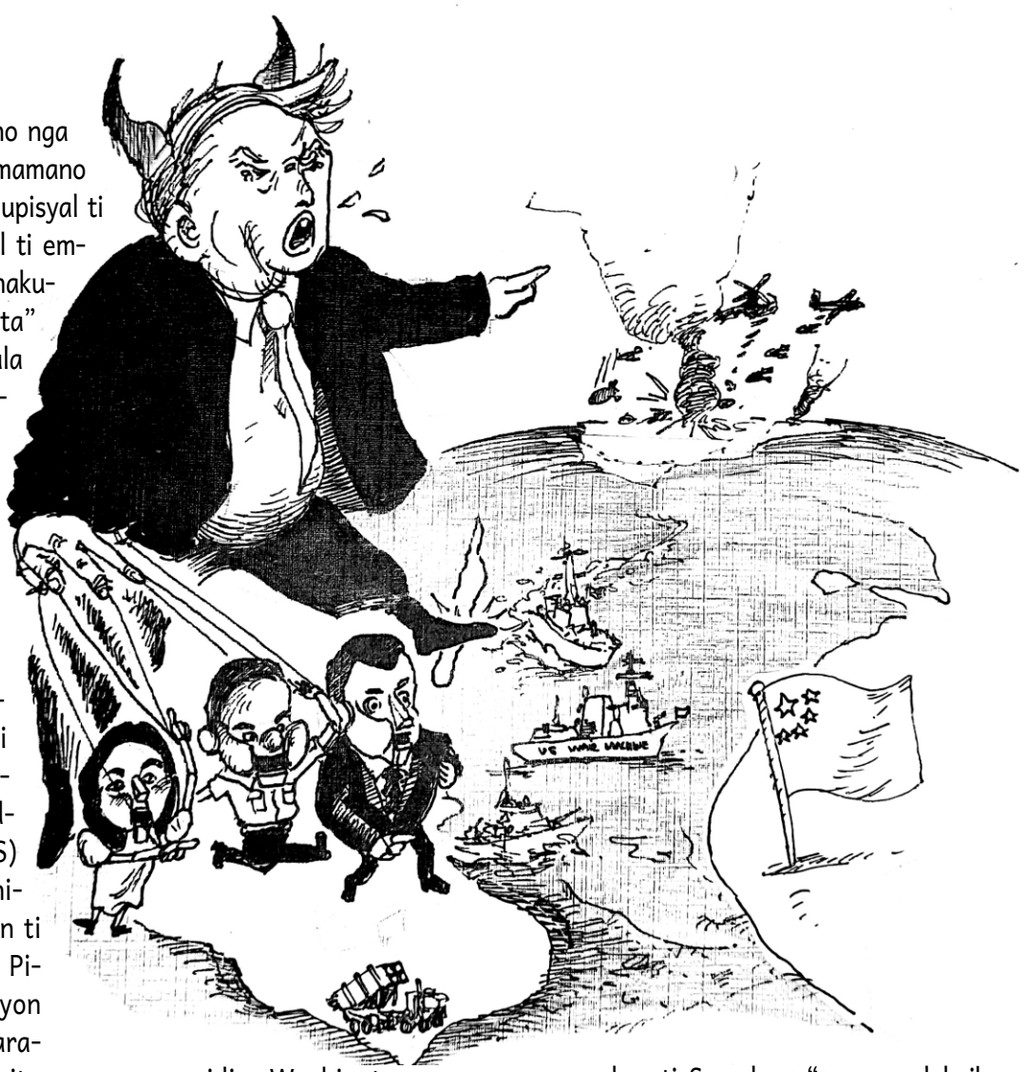

Kadagitoy napalabas a mano nga aldaw, dinarup ti sumagmamano a maka-US a pulitiko ken upisyal ti rehimen US-Marcos dagiti upisyal ti embahada ti China iti Pilipinas, nga inakusaran da a "saan a nasayaat a bisita" ken "mannakibiang." Bayat a naala daytoy ti atensyon ti publiko, naulimek nga agdakdakiwas dagiti pwersa a nabal ken militar ti US iti pagilyan, iti tuluy-tuloy a panagpapigsa ti pwersa militar na iti daga ken kabaybayan iti aglikmot ti Pilipinas.

Bimtak ti nabara a sinnupyat kalpasan nga agipasaknap ni Cmdr. Jay Tarriela, pannakangiwat ti Philippine Coast Guard-West Philippine Sea (PCG-WPS) ti imahe a nanglais iti lider ti China, kaniwas kadagiti pagrukodan ti panagririnnaem dagiti pagilyan. Pinarnuay na ti napigsa a reaksyon dagiti upisyal ti China, a nagaramat met ti nadadagsen a sarita tapno dawaten a mapatawan ti addang a pangdisiplina ti upisyal ti PCG.

Dagiti aksyon ni Tarriela ket kalkulado tapno probokaren ti China. Inaramid na daytoy maysa nga aldaw sakbay a maangay ti "bilateral consultation," maysa a dayalogo a linuktan ti China idiay Xiamen City. Bin-ig a papel ni Tarriela ti panangpaypay ti antagonismo laban iti China, manipud idi naituding isuna a tagapagsarita ti PCG-WPS idi 2023, kasaruno ti panagsanay na idiay Washington.

Sinuportaran isuna ti sumagmamano a senador iti panangiyuna ni Sen. Risa Hontiveros. Napapirma na ti 15 senador iti resolusyon tapno babalawen ti China, kagiddan ti sayangguseng ti mano a senador nga ideklara a "persona non grata" ti upisyal ti embahada daytoy. Arig na pupuoran dan ti rangtay ti diplomasya.

Ni Hontiveros ket mabigbig nga Amboy ken sugsog ti sentimyento nga anti-China. Kamkamaten na ti suporta ti US para iti ambisyon iti 2028. Pammarang laeng ti inaramid na ken ti Senado a "panangsalaknib iti soberanya" iti panangbatikos iti China. Nagulimek ti Senado iti panagpirma ti Philippines-Japan Acquisition and Cross-Servicing Agreement idi Enero 15. Idi 2024, pinagsingkedan daytoy ti Reciprocal Access Agreement (RAA). Agpada daytoy nga agdadata a panangrabngis iti panagwaywayas ti pagilyan a mangmangted iti militar ti Japan ti wayawaya a sumrek-rumwar iti pagilyan, a paset ti papel daytoy kas kabadang ti US iti estratehiya a "first island chain" tapno palikmutan ti China.

Uray naminsan ket saan a kolektibo a timmader ti Senado laban iti umad-adu a base militar ti US iti Pilipinas iti sidong ti EDCA wenno laban kadagiti sikreto a pasilidad ti US idiay Palawan, Ilocos, Aurora, Cagayan ken dadduma pay a lugar, wenno laban iti panagpakat ti US kadagiti *long-range missile* ken dadduma pay nga armas a panggubat daytoy kadagiti limed a lokasyon iti pagilyan. Naulimek daytoy iti panagserrek ken panaglayag dagiti barko a panggubat ti US iti teritoryo iti kabaybayan ken panagsuksok daytoy kadagiti nagbabaetan dagiti isla ti Pilipinas, ken iti panag-angkla dagiti higante a barko a nabal ti US iti kabaybayan nga eksklusibo ti pagilyan.

Saan da met a konkontraen ti tuluy-tuloy a panagsagana ti US ti gera ken panagpakat ti umad-adu a ramit ken tropa a militar iti Pilipinas. Saan a nagsarita daytoy laban iti balak ti US nga "ilako" iti Taiwan dagiti EDCA site ti US iti Pilipinas, wenno ti plano nga usaren ti Davao Gulf kas "refuelling hub" tapno agserbisyo kadagiti pwersa a nabal ti US. Nakakaem met ti bibig ti Senado iti plano nga itakder ti pabrika ti bala idiay Subic nga agbalin a paset ti plano ti US nga usaren ti pagilyan a base ti operasyon a panggera daytoy iti Asia.

Bayat nga agbasbassawang kontra iti China ti sumagmamano a pulitiko ken upisyal ni Marcos, naulimek nga intakder ti US ti baro nga Army Rotational Force-Philippines, iti sidong ti Task Force Philippines na. Kabinnadang ti AFP ken pwersa militar dagiti alyado na a pagilyan, iyaramid da manen dagiti baro a maniobra iti kabaybayan a sakop ti *exclusive economic zone* ti Pilipinas.

Bayat nga iti Pilipinas ket kimmaro dagiti tirada a kontra-China pabor iti US, iti sangalubongan ket pimmigsa dagiti panagbatikos iti imperyalismo a US. Daytoy ket kalpasan a rinaut na ti Venezuela ken dinukot ti presidente da a ni Nicolas Maduro ken ti asawa na a ni Cilia Flores. Pinasarunuan daytoy ti deklarasyon nga agawen ti US ti pagilyan a Greenland, dagiti pangta iti Mexico, Colombia ken Panama, panangprobokar ti gulo kagiddan dagiti pangta ti panagraut iti Iran ken pinainget a panaglipit iti Cuba ken dagiti pagilyan a makigaygayyem wenno makilinlinnako ditoy.

Inbunannag dagitoy ti kinaubbaw ti ibagbaga ti US nga "international rules-based order." Inlawag ti mauyong a pasista a ni Trump nga "America First" wenno interes ti US ti pudno nga adda iti likod daytoy, iti panagap-apura nga agawen ti kontrol kadagiti pagtataudan ti langis ken naata a materyales iti nadumaduma a paset ti lubong. Tapno saan a maigalut iti internasyunal a linteg, pakpakapsuten na ti United Nations babaen ti panagruar kadagiti komisyon daytoy ken saan a panagbayad ti butaw. Intakder ni Trump ti Board of Peace, a kano ket mangsukat iti awan kano serbi na a UN, tapno parwaren nga adda ti internasyunal a bendisyon ti panangipataw ti turay ti US ken Israel iti Gaza Strip.

Kinundenar ti nadumaduma a pagilyan ti US, bayat a dimmistansya uray dagiti nairut a kaalyado daytoy nga imperyalista. Nababalaw met dagitoy nga addang uray ti umili nga Amerikano, kagiddan dagiti nalawa a protesta laban iti pasista a rehimen Trump kanaig ti agsasaruno a kaso ti pammapatay dagiti ahente ti estado ken panangibalud iti mano pulo a ribo nga imigrante. Sumangsango met ni Trump iti nasaknap a gura kanaig iti naawagan nga "Epstein Files" a mangisangsangkot kenkwana kadagiti sekswal a krimen kadagiti babbai ken ubbing.

Iti Pilipinas, pilit a magabgabburan ti sangalubongan a panagbatikos iti US babaen ti maka-US a masmidya, kagiddan ti orkestrado nga atake laban iti China. Iladladawan da ti China a “pangta” iti soberanya ti Pilipinas, tapno patibkeren ti paulit-ulit nga inuulbod a kasapulan ti Pilipinas ti tulong ti US tapno salakniban ti pagilyan. Ti pudno a pangta iti Pilipinas ket ti dumakdakkel a posibilidad ti agresyon a militar ti US iti Asia, kasabwat ti Japan, Australia ken dadduma pay nga alyado na a turay. Iguyod da dagiti Pilipino iti maysa nga internasyunal a risiris a kaniwas iti interes ti umili.

Kasapulan la unay tatta nga ilaban ti umili ti pudno a nailyan a soberanya. Rumbeng a papigsaen ti patriyotiko a tignay masa tapno ilaban ti panangduprak kadagiti base militar ti US, ti panangpadisi iti amin a gangannaet nga imperyalista a tropa ken ti pananggibus iti militar a pannakibiang ti US iti pagilyan. AB

ANG Bayan

Tawen LVII No. 3 | Pebrero 7, 2026

Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.

Linaon

Editoryal: Bayat nga at-atakaren ti rehimen Marcos ti China, nawaya nga agdakdakiwas ti US iti Pilipinas 1
Panangriing ni Trump iti doktrina a Monroe 3
Nailyan a welga laban iti pasismo iti US 4
Imperyalista panagraut idiay Rojava, nakundenar 4
Pannakikaykaysa iti Venezuela ken Palestine 4
Iti ababa a sarita 5
SMR, panangipawil iti karbengan iti panagiyebkas 6
Ghost projects idiay US, Taiwan, mapapaimbestigaran 7
Protesta kontra-korapsyon, maikasa inton Pebrero 25 7
Rebolusyonaryo a kontribusyon ni Ka Amek, nabigbig 8
Dagiti armado nga aksyon ti NPA-Northern Samar 8
Dagiti protesta 8
Impeachment laban ken Marcos, adagus a nalapdan 9
Nasaknap a protesta iti kampus, naisayangkat 9
Dangadang ti mangmangged 9
Gangannaet a minas, malablabanan idiay N. Vizcaya 10
Terror financing, pangta iti wayawaya 11
2 *hors de combat*, ingagara a pinatay ti 47th IB 11
Nayon nga *ecozone* para iti gangannaet 12

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral
ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan

ang.bayan@cpp.ph cpp_angbayan

Panangriing ni Trump iti imperyalista ken interbensyunista a doktrina a Monroe

Idi Disyembre 2025, inruar ni Donald Trump ti National Security Strategy ti imperyalista a US. Sinaruno daytoy ti panangiruar ti National Defense Strategy idi Enero 26. Iti agpada a dokumento, nalatak ti makunkuna a "Trump corollary" wenno panangisilpo iti doktrina a Monroe a nangiduron ti dominasyon ti US iti Western Hemisphere wenno laud a paset ti lubong.

Umuna nga inpatungpal ti US ti "doktrina a Monroe" idi 1823 tapno ipaidam kadagiti dati a kolonyalista a pagilyan a European ti Latin America, nga inikutan ti US kas bukod na nga arubayan, karaman dagiti rekurso ken bentahe ditoy a kukua na laeng.

Kalpasan ti dua a siglo, nariing ti doktrina iti pinairteng nga interbensyon militar iti Latin America. Kas ti immuna a "Roosevelt Corollary" (1904), agresibo nga iwaswasiwas ni Trump ti superyor a bileg militar ti US tapno lipiten ken pwersaen dagiti nakapsut a pagilyan ken alyado iti Latin America, North America ken Europe.

Doktrina ti imperyalista nga interbensyon ken agresyon

Paypayungan ti "Trump corollary" dagiti agdama nga atake, agresyon ken pananglipit ti imperyalismo a US iti Western Hemisphere ken dadduma pay a paset ti lubong.

Idi Enero 3, rinaut ti militar ti US ti Venezuela ken dinukot da ti presidente daytoy a ni Nicolas Maduro ken ti asawa na a ni Cilia Flores iti gandat a parukmaen ti soberano a gubyerno a Chavista ken rabsuten ti rekurso a langis ti pagilyan. Idi Enero 29, nagdeklara ni Trump ti "national emergency" kanaig iti Cuba ken inmandar na ti panangipataw ti nayon a taripa kadagiti pagilyan nga agisupsuplay ditoy ti langis. Kagiddan daytoy ti panagpangta na ti panangipataw ti kapada a nararanggas a sangsyon iti Colombia, Nicaragua, Mexico ken dadduma pay a pagilyan a makilinlinnako iti Russia ken China.

Uray saan pay a nakatugaw, nagpangtan ni Trump idi 2024 a rauten ti Panama nu saan daytoy nga "isubli" iti US ti kontrol iti Panama Canal. Ginabsuonan na ti pagilyan kadagiti tropa nga Amerikano iti linged ti *war games*. Gubway ti nakaro a presyur, nagiruar ti Korte Suprema ti Panama ti mandato idi Enero tapno pagtalawen dagiti kumpanya a Chinese iti kanal ken ilako dagiti pasilidad ditoy iti BlackRock, ti kadakkelan nga Amerikano a kumpanya iti pinansya.

Idi met laeng Enero, pinangtaan ni Trump ti walo a pagilyan a kameng ti NATO a patawan na ti agingga 25% a taripa dagiti eksport da nu ituloy da a supyaten ti plano ti US a "gatangen" ti Greenland manipud iti Denmark. Plano ti US nga aramiden a base militar ti sibubukel nga isla ken ipwesto ditoy ti nadumaduma a misayl para iti depensa ti US (inawagan da a Golden Dome) manipud kadagiti "atake ti China, Russia, North Korea ken Iran." Napaatras ni Trump kalpasan nga agpangta dagiti pagilyan a European nga agibales ken agipataw da ti nangangato a taripa kadagiti produkto nga Amerikano. Nagaramid met ti addang dagiti nasao a pagilyan tapno nalawlawa a makilinnako iti China.

Iti ruar ti Western Hemisphere, tuluy-tuloy ti henosidyo, pananggubat ken panangprobokar ni Trump ti gubat, karaman idiay Palestine, iti awtonomos a rehiyon ti Rojava idiay Syria, Iran, Russia ken dadduma pay. Iti Asia, iwaswasiwas na ti bileg militar ti US kadagiti agkakadakkel a war games ken dumakdakkel a presensya iti rehiyon. Us-usaren na ti Pilipinas kas pagrubwatan kadagiti awan-sarday nga operasyon nabal ti US iti South China Sea tapno probokaren ti China ken kariten daytoy a makigera.

Panagreggaay ti ilusyon nga "international rules-based order"

Tuluyanen nga inibbatan ni Trump ti panagpammarang nga agraraira ti maysa nga "internasyunal nga urnos a nakabasar kadagiti pagannurotan" nga itantandudo ti US. Iti maysa a pulong dagiti lider dagiti ka-

Suruten iti panid 4

Nailyan a welga laban iti pasismo, naisayangkat iti 50 estado idiay US

Insayangkat ti umili ti US ti nailyan a welga kas protesta iti uming-inget a pasismo dagiti ahente ti Immigration and Customs Enforcement (ICE) ken Customs and Border Patrol (CBP) idi Enero 30. Ti protesta ket naawagan a "National Shutdown: No Work. No School. No Shopping. Stop Funding ICE."

Napasamak ti 300 tignay protesta ken welga iti 50 estado, iti panangiyuna ti nasurok 1,000 organisasyon. Kabilang iti nagorganisa ti tignay dagiti grupo dagiti Pilipino kas ti Anakbayan, Malaya Movement, League of Filipino Students, Defend Migrants Alliance ken Migrante USA. Tampok a protesta ti panag-*walkout* ti rinibo nga estudyante iti hayskul ken kolehiyo manipud iti nadumaduma a syudad. Mano ribo a negosyo ti temporaryo a nagserra ken nagiyebkas ti suporta iti welga.

Ti welga ket naisayangkat iti tengnga ti uming-inget a kinaranggas idiay Minnesota. Adda ti 3,000 ahente manipud iti Department of Homeland Security ti naideploy iti sidong ti Operation Metro Surge, tapno kamaten dagiti imigrante ken agimula ti buteng iti umili. Nagalimpatok ti kinaranggas iti panangpatay ti ahente ti ICE ken Renee Good, maysa a mannurat, idi Enero 7. Sinaruno daytoy ti panangpatay dagiti ahente ti CBP ken Alex Pretti, maysa a nars idi Enero 24. Malaksid iti dua a biktima, pinatay met dagiti ahente ti ICE da Keith Porter, maysa a US citizen ken ni Silverio Villegas González, maysa nga imigrante manipud Mexico.

Idiay Minnesota, naisayangkat ti umuna a bugso ti kabuklan a welga idi Enero 23. Dumanon iti 50,000 ti dimmar-ay iti protesta ken nasurok 700 negosyo ti nagserra iti didiay nga aldaw. Adda ti 80,000 a mangmanged manipud iti Minneapolis Regional Labor Federation ti simmuporta iti tignay.

Manipud idi nagtugaw iti pwesto ni Trump, nasurok 30 ti pimmusay bayat a nakabalud da kadagiti pasilidad ti ICE. Kadawyan a makagapu ti pannakatay da ket ti panagbaybay-a iti salun-at dagiti balud. AB

Manipud iti panid 3

pitalista a pagilyan idi Enero 20, indeklara dagiti alyado ti US a "natayen" ti nasao nga urnos.

Iti linged ti "America First" (Amerika Pay), pinirmaan na ti mandato tapno iyatras ti US iti 66 nga internasyunal nga organisasyon ken katulagan idi Enero 6. Kabilang kadagitoy ti 31 ahensya ti United Nations (UN). Naipinal metten ti panagatras ti US iti World Health Organization idi Enero 22. Insardeng ti US ti panangted ti pondo kadagitoy a nagresulta iti panagserra ti adu nga upisina ken mangikabkabil iti US iti ngarab ti panagreggaay. Intakder ni Trump ti "Board of Peace" a ti umuna a rebbengen na ket aramiden a direkta a kolonya ti US ken Israel ti Gaza.

Iti uneg ti US, us-usaren met ni Trump ti "America First" a kampay idi ket laban iti "nasaknap a migrasyon dagiti kriminal" ken "iligal a gangannaet." Ikalkalintegan daytoy ti pasista a kampanya a kontra migrante, imigrante ken uray ti bukod nga umili na a pwersaan nga ibalbalud ken pagtaltalawen na manipud iti pagilyan da. Nangitunda daytoy ti nakaro a riribuk ken kinaranggas, a sinungbatan met ti lumawlawa a panagkaykaysa ken panaglaban ti umili nga Amerikano. AB

Dagiti nailyan-demokratiko a grupo, nakikaykaysa iti Venezuela ken Palestine

NAGMARTSA AGTURONG TI embahada ti US idiay Manila dagiti nailyan-demokratiko a grupo idi Pebrero 6 kas pannakikaykaysa iti Internasyunal nga Aldaw ti Tignay para iti Venezuela ken Palestine. Nakaturong ti protesta iti panangpasungbat iti imperyalista a US iti agresyon iti Venezuela ken henosidyo daytoy ken ti Zionista nga Israel iti Palestine. Awit da ti awag nga: US, numero Uno a Terorista ken Isardeng ti makinarya ti gubat ti US!

Kabayatanna, nagprotesta idiay Panay dagiti progresibo a grupo ti estudyante idi Pebrero 4 kas pananglagip iti anibersaryo ti panagbettak ti gera a Pilipino-Amerikano idi 1899. Kinundenar da ti agtultuloy nga interbensyon ti US iti Pilipinas, iti langa dagiti saan a patas a katulagan ken presensya a militar ti US iti pagilyan.

Imperyalista a panagatake idiay Rojava, nakundenar

NAINGET A KINUNDENAR ti pangrehiyon a komite ti International League of Peoples' Struggle (ILPS) idiay Europe ti kumarkaro nga atake laban iti umili ti Rojava a nangrugi kadagiti maudi a lawas ti Enero. Iladladawan ti ILPS ti mapaspasamak nga opensiba kas "nakaro ken kumarkaro a kampanya ti kinaranggas, panagpatalaw ken kolektibo a panagdusa" nga awanan respeto iti biag dagiti sibilyan ken basaran a dignidad ti tao. Ballaag daytoy, nakalayat ti nasaknap a masaker iti umili a Kurdish.

Iti pablaak daytoy, tinalmegan ti ILPS-Europe a dagiti panagatake idiay Rojava ket maitunos kadagiti panggep iti pulitika ken militar dagiti nabileg nga estado iti rehiyon ken ti imperyalista nga amo da. Isilsilpo ti grupo ti opensiba iti nalawlawa nga estratehiya ti kooperasyon ti US-Zionista-Turkish a nakaturong iti panagari da iti West Asia.

Ninget a binabalaw ti ILPS Europe dagiti gubyerno iti Europe iti pannakikunsabos iti opensiba babaen ti panagpondo ken panagsuporta iti rehimen ken dagiti armado a grupo a sangkot iti panagatake ken panagmasaker iti umili a Kurdish.

7 tawenen

manipud idi paltogan dagiti ahente ti estado ni Randy Malayao, konsultant iti saritaan iti kapya ti NDFP, bayat a matmaturog isuna iti bus idi Enero 30, 2019. Tampok ti biag ken dangadang na iti pelikula a "Bloom Where you are Planted," karaman ti karukruk-at laeng a ni Amanda Echanis ken ti aktibista a ni Agnes Mesina.

124 tawen

manipud idi mabuangay ti **Unyon Obrero Democratica** idiay Cine Variadades, Sampaloc, Manila idi Pebrero 2, 1902, kas kaunaan a sentro ti tegged a limmaban para iti sweldo, karbengan dagiti mangmangged ken wayawaya ti Pilipinas manipud iti kolonyalista nga US.

PEBRERO 23

naituding a petsa ti ICC tapno denggen ti kumpirmasyon dagiti kaso laban ken Rodrigo Duterte kalpasan nga agdesisyon ti korte nga isuna ket "fit to stand trial." Naituding ti umuna a panagdenggeg idi Setyembre 23, 2025 ngem naitantan gapu iti *delaying tactics* ti kampo ni Duterte.

7 KADADAKKELAN A KUMPANYA ITI TEKNOLOHIYA

ti makinkontrol iti 30%-35% ti *stock market* iti US; plano dagitoy a sumugal ti $600 bilyon para iti AI (*artificial intelligence*).

$40 B naurnong a rebenyu

manipud iti *business process outsourcing* (BPO) idi 2025. Iti laksid daytoy, agtultuloy a sagsagabaen dagiti mangmangged iti sektor ti nababa a sweldo, saan a sigurado a trabaho ken kinaawan ti proteksyon iti trabaho.

11 tawen

sakbay a naipagballigi ti Talents Association of GMA (TAG) ti kaso kanaig iti regularisasyon laban iti GMA Network Inc. Binigbig ti Korte Suprema dagiti *talent* ti GMA Network bilang regular nga empleyado ti kumpanya isu a rumbeng a sagrapen da ti seguridad iti trabaho ken benepisyo.

3,800 UBBING

karaman ti 20 maladaga, ti indetine ti ICE ti US iti pasista a kampanya a kontra-migrante ken imigrante ti rehimen Trump. Mano kadagiti ubbing ket pimmusay gapu iti panagbaybay-a ti ICE iti medikal a kasasaad da.

₱2/KWH

inngato ti Davao Light iti singir daytoy iti serbisyo ti kuryente, manipud ₱9.7135/kwh, manipud ₱11.7187/kWh idi Enero. Ti nayon a babayadan ket padagsen kadagiti Dabawenyo.

Social Media Registration

Gakat para iti sarbeylans ken panangpawil iti karbengan iti panagiyebkas

Idi Enero 21, induron ti Department of Information and Communications Technology (DICT) ti maysa a gakat a patakaran tapno aramiden a rekisito ti panagparehistro dagiti Pilipino iti pananglukat ti akawnt iti sadinno man a plataporma ti social media. Iti sidong ti gakat, aramiden a rekisito ti panangited ti pudno a nagan ken ti dadduma pay a datos tapno mausar ti bukod nga akawnt. Para kadagiti edad 18 agpababa, kasapulan ti nagannak para iti beripikasyon.

Maobligar met dagiti plataporma nga agipatungpal ti nairut a beripikasyon iti pannakabigbig, karaman ti panangala ti ladawan ti rupa dagiti agar-aramat ditoy. Daytoy kano ket tapno labanan dagiti krimen iti *online* kas kadagiti *scam*, panagtakaw ti identidad ken sekswal a panagabuso ken panaggundaway kadagiti ubbing. Ti nasao a polisiya ket madaman a maipatpatungpal idiay European Union ken maidurduron a maipatungpal iti intero a Southeast Asia. Umuna nga inlungalong ni Sen. Panfilo Lacson ti kapada a polisiya idi Hulyo 2025.

Segun kadagiti grupo nga Agham ken Computer Professionals' Union, numan pay lehitimo dagiti isyu a dinakamat ti DICT, lablabsingen ti polisiya ti pribasiya dagiti agar-aramat ti *social media*. Ipaspasa ti ahensya ti responsibilidad iti panangpunas kadagiti krimen iti *online* iti ordinaryo a Pilipino imbes a pagsungbaten dagiti kumpanya nga agtagikua kadagiti *social media platform*. Ar-aramiden na met daytoy a normal ti sarbeylans ken panagkulekta ti pribado nga impormasyon dagiti indibidwal.

Nalawag a paset daytoy ti kumarkaro a sarbeylans, sensura ken represyon ti rehimen US-Marcos iti karbengan iti nawaya a panagiyebkas ken panagipablaak ti umili. Awan ti nagdumaan daytoy kadagiti siguden a palpak a linteg kas ti SIM Registration Law ken Cybercrime Prevention Act a nangikabil kadagiti sensitibo a datos ti umili iti ima ti represibo nga ahensya ti estado ken pribado a kumpanya. Saan daytoy a narisut dagiti krimen iti *online*, nga agtultuloy ken ad-adda pay a kimmaro.

Panagaramat iti *social media* para iti pasismo

Idi Disyembre 2025 ken Enero iti agdama a tawen, nagbalin a nakadkadlaw ti panagadu dagiti komento iti *social media* nga aglalaon ti pungtot ti umili laban iti korapsyon ken pasismo ti rehimen US-Marcos. Iti nakaro nga unget ken pannakaupay, adu ti nagiyebkas ti kinausto ti armado a panaglaban nga iyab-abante ti Communist Party of the Philippines ken New People's Army. Nairana ti panagadu dagiti komento iti anibersaryo ti Partido, nu kaano nga adda dagiti paskil ti pablaak, litrato ken bidyo kanaig iti panagrambak. Kaadwan kadagiti komento ket panagiyebkas ti pannakadismaya iti agraraira a bulok a sistema ken panagkalikagum iti rebolusyon tapno mabaliwan ti bulok a pannagna iti pagilyan.

Tapno lapdan ti panagbwelo dagiti komento, pinangtaan ti Armed Forces of the Philippines (AFP) dagiti nagipablaak ti arungaing da ken inakusaran a "mangsugsugsog nga agalsa laban iti gubyerno." Tinagibassit ti NTF-Elcac dagiti arungaing kas "propaganda" ken parparwaren da a maysa laeng daytoy a "nasaknap a kampanya iti *social media*" ti Partido. Gapu iti amak ti ahensya ken ti AFP iti lumawlawa a disgusto ti umili iti rehimen Marcos, nagisayangkat daytoy ti kampanya a "darup" babaen iti ahensya a pang-"PR" (*public relations*) ken dagiti mabaybayadan a *troll*. Kabilang iti pinatignay ti NTF-Elcac ti mano pulo a ribo a soldado ti AFP tapno lemmesen iti pananglais ti siasinoman nga addaan komento a kritikal wenno mangdildillaw iti rehimen ken nangruna laban iti panagabuso ti militar. Sipaparang met a ginabburan da ti *fake news* dagiti damag seknan iti panaglabsing ken konkontrolen da ti opinyon ti publiko babaen ti sensura iti midya.

Nakabalangkas iti NAP-UPD

Ti *online* a kampanya a darup, panaginget ti sarbeylans, panangtarget kadagiti kritiko ti estado ken dagiti gakat a linteg para ditoy ket nakapauneg iti balangkas ti National Action Plan for Unity, Peace, and Development (NAP-UPD). Iti sidong ti Strategic Communication

Suruten iti panid 7

Dagiti *ghost project* idiay US ken Taiwan, paim-imbestigaran dagiti Pilipino a migrante

PAIM-IMBESTIGARAN DAGITI PILIPINO a migrante ti natakwatan a nadumaduma a ghost project wenno saan a pudno a proyekto ti Department of Migrant Workers (DMW) ken Department of Foreign Affairs (DFA) idiay US ken Taiwan.

Segun iti DMW, mangilatlatang daytoy ti ₱5 milyon iti tinawen para kadagiti shelter wenno temporaryo a pagdagusan dagiti migrante a patpatarayen dagiti non-governmental organization ken dagiti ahensya iti Taiwan. Ngem segun ken Father Joy Tajonera, maysa a Pilipino-Amerikano a misyonero a padi ken mangimatmaton iti shelter a Bahay Ugnayan, saan daytoyen a makaaw-awat ti subsidyo manipud iti Manila Economic and Cultural Office manipud 2022.

Naamwan met ti padi a nangilatang ti ahensya ti ₱2.9 milyon para iti "MWO shelter" idiay Taipei nga iti agdama ket nakarikep.

Idiay US, kinundenar ti Bagong Alyansang Makabayan-USA Washington ti ghost project ti DFA a Philippine Consulate idiay Washington DC. Iti laksid ti nakalatang a pondo nga ₱83.73 milyon para iti 2025 ken ₱88.9 milyon para iti 2026 ket saan pay laeng a mabirukan dagiti Pilipino idiay US nu ayan na daytoy. Awan ti ulat nu anya ti napasamak iti pondo. Binabalaw met ti grupo nu sadinno ti pappapanan ti pondo para iti Assistance to Nationals ti DFA nga agbalor ti ₱9.8 bilyon para iti 2025. Dandani awan ti serbisyo nga it-ited ti ahensya kadagiti Pilipino nga inbalud ti Immigration and Customs Enforcement.

Manipud iti panid 6

Cluster daytoy, kalikagum ti NTF-Elcac a lapdan ken kontrolen dagiti pagayusan ti impormasyon, pawilan ti rekrutment ken kontraen ti "propaganda" ti rebolusyonaryo a tignay iti uneg ken ruar ti pagilyan babaen ti panangipasaknap ti disimpormasyon, saywar ken Red-tagging. Ipaspasaknap ti ahensya ti kapanunotan nga amin a panagbatikos iti korapsyon ken represyon ket paset ti propaganda ti rebolusyonaryo a tignay, bayat a dagiti protesta dagiti kabataan laban iti korapsyon ket "terror grooming" tapno ikalintegan ti panangipawil iti demokratiko a karbengan para iti nawaya a panagiyebkas ken panagorganisa.

Nu mailusot ti pwersaan a rehistrasyon iti *social media*, saan laeng a manayunan ti makulkulekta a pribado nga impormasyon ken dagiti pannirigan, ad-adda pay daytoy nga maaramid a sistematiko ti nasaknap a sarbeylans ti estado. Kas kadagiti immuna a linteg, sigurado nga agbalin a palpak ti linteg iti panggep a risuten ti *online* a krimen. Kas ti immuna a pwersaan a panagparehistro ti SIM Card, siguradо met a minilyon a Pilipino ti maawanan ti akses iti napapateg a serbisyo iti komunikasyon ken mapaidaman ti boses. Agbalin a nalaklaka para iti estado a kontrolen ti opinyon ken damag ken puntiryaen dagiti kritiko. AB

Protesta kontra-korapsyon, maikasa inton Pebrero 25

INYANUNSYO TI KILUSANG Bayan Kontra Korakot (KBKK) idi Enero 19 a balbaliw daytoy nga agisayangkat ti nasaknap a protesta a kontra-korapsyon inton Pebrero 25, kagiddan ti pananglagip iti maika-40 anibersaryo ti panagalsa nga EDSA People Power. Ti grupo ti nangiyuna iti 100,000-katao a demonstrasyon idi Setyembre 21, 2025 ken 20,000-katao a tignay protesta idi Nobyembre 30, 2025 laban iti korapsyon idiay Luneta Park, Manila.

Iti anunsyo ti KBKK, kadwa daytoy ti nadumaduma a sektor ken grupo nga aktibo a makipaspaset iti tignay a kontra-korapsyon iti pagilyan. Kabilang ditoy ti Bagong Alyansang Makabayan (Bayan), grupo ken konseho dagiti kabataan estudyante a nangiyuna iti dadakkel a *walkout* idi maudi a paset ti 2025, dagiti mangmangged ken nakurapay iti syudad, babbai, manursuro, mangmangged iti salun-at, natataengan ken dadduma pay.

Kunada, iti laksid ti nagbalin a tuluy-tuloy a panagkalampag dagiti grupo ken publiko iti rehimen Marcos ket sumagmamano pay laeng ti napasungbat ken awan pay ti naibalud a "big fish" wenno kangrunaan a sangkot iti korapsyon. Binabalaw da met ti panangiyapura ti rehimen iti panangipasa iti linteg para iti nailyan a badyet para iti 2026 nga iti kaunggan na ket natatek pay latta ti pork barrel ken dadduma pay nga insertion. Nayon ditoy, dakkel met a basaran ti panagtignay da ti panangibasura ti komite iti Kongreso iti reklamo nga *impeachment* laban ken Marcos.

Panangapput ken panagipawil. Kinundenar met ti KBKK ti panangapput ken panagipawil ti rehimen Marcos kadagiti tumaktakder iti kontra-korapsyon. Saan a bumaba iti 72 nga indibidwal ti pinilaan ti reklamo ti Philippine National Police (PNP) iti Department of Justice (DOJ) para iti sedisyon ken panangprobokar ti sedisyon nga addaan kainaigan na iti Anti-Cybercrime Prevention Act of 2012.

Kabilang kadagiti inreklamo ti PNP iti DOJ ni Renato Reyes Jr, pangulo ti Bayan ken dagiti lider-estudyante manipud kadagiti konseho, pagiwarnak ken progresibo a grupo a da Tiffany Faith Brillante, Joaquin Buenaflor, Jacob Baluyot ken Aldrin Kitsune. Napuntirya dagiti naireklamo gapu iti partisipasyon iti protesta a Layus idiay Luneta idi Setyembre 21, 2025 ken panagipaskil iti *social media* ti takder da a kontra-korapsyon.

Nagisayangkat kadagiti protesta dagiti progresibo a grupo laban iti panaglipit ti PNP ken rehimen Marcos. Immawag da a dagus nga ibasura dagiti reklamo. Inpaganetget da a dagiti kurakot iti gubyerno ti rumbeng a kamaten ken ibalud, saan a dagiti lumablaban iti korapsyon.

Rebolusyonaryo a kontribusyon ti martir a kadre militar idiay Negros, nabigbig

Binigbig ken pinadayawan ti rebolusyonaryo a tignay idiay Negros ita Pebrero ni Reynaldo Erecre (Ka Amek) iti nabaknang a kontribusyon iti panangiyabante ti rebolusyon idiay Negros ken Central Visayas. Ni Erecre ket pinapatay dagiti pasista a tauhan ti 94th IB kalpasan a matiliw isuna idi Enero 30 idiay Sityo Apitong, Barangay Bi-ao, Binalbagan, Negros Occidental.

Segun iti ulat ti New People's Army-South Central Negros (Romeo Nanta Command), awan iti saad a lumaban ni Erecre idi natiliw isuna dagiti soldado ti AFP. Ingagara da a pinatay babaen ti nalabes a pwersa, isu a saan a mabigbig ti rupa na.

Ni Erecre ti kalihim ti Pangrehiyon a Komite ti Partido idiay Negros idi namartir. Nagtaud isuna iti dasig a nababa a petiburges ken dimmakkel idiay Maco, Davao de Oro. Nagtrabaho isuna iti maysa a pabrika ti *plywood* idi nagsardeng iti panagadal iti kurso a Bachelor of Science in Education.

Nagpultaym isuna iti NPA idi 1996. Kalpasan ti tallo a tawen iti serbisyo ket nagbalin a kagawad ti komite iti larangan. Nagbalin isuna a paset ti yunit partisano ti NPA idiay Cebu ken Bohol. Maysa met isuna kadagiti nangiyuna iti natured a reyd iti hedkwarters ti PNP idiay Bohol idi Hunyo 1999 nu sadinno a nasamsam ti nasurok 80 nga armas. Idi 2004, naitalaga isuna kas upisyal ti Komiteng Tagapagpaganap ti Komiteng Rehiyon idiay Central Visayas.

Idi 2006, naiyakar ti trabaho ni Erecre iti isla ti Negros ken nagserbi a kumander ken maikadwa a kalihim ti Partido iti larangan ti Southeast Negros. Manipud 2019, ni Erecre ket nagbalin a kumander ti pangrehiyon a kumand ti NPA iti isla ti Negros (Apolinario Gatmaitan Command) ken nagbalin a paset ti Kalihiman ti Komite ti Rehiyon ti Partido iti intero nga isla. Manipud 2023, nagserbi isuna a kalihim ti Partido iti isla. Aktibo isuna a nangiyuna ken nangitandudo iti panangiyabante ti tignay panagilinteg iti isla.

Kabayatanna, namartir iti napasamak nga engkwentro ni Joem Golez. Maysa isuna nga istap iti trabaho a medikal ti pangrehiyon a kumand ti NPA. Nagtaud isuna iti dasig a mannalon ken residente ti Barangay Quintin Remo, Moises Padilla. Nagkameng ni Golez iti hukbo ti umili idi 2016. AB

Dagiti armado nga aksyon ti NPA-Northern Samar

INYULAT TI NEW People's Army Northern Samar (Rodante Urtal Command) ti sumagmamano kadagiti armado nga aksyon dagiti yunit da laban iti 19th IB idi Disyembre 2025. Saan a bumaba iti tallo a soldado ti 19th IB ti napatay kadagitoy bayat nga adda dagiti nasugatan.

Idiay Las Navas, inambus ti maysa a yunit ti NPA ti tropa ti 19th IB idi Disyembre 15, 2025 iti Barangay Poponton. Sakbay daytoy, pinaay ti NPA-Northern Samar ti reyd ti 19th IB iti kampo ti Nalabbaga a hukbo idiay Barangay Gusaran, Silvino Lobos idi Disyembre 10, 2025. Namartir iti reyd ti maysa a Nalabbaga a mannakigubat.

Kabayatanna, inyulat met daytoy ti aktibo a depensa laban iti 37-elemento a yunit ti 19th IB a naggandat a rumaut idi Hulyo 22, 2025 iti kampo ti NPA idiay Barangay L. Empon, Las Navas. Saan a bumaba iti uppat a tropa ti 19th IB ti napatay bayat nga awan ti kaswalti iti yunit.

Daga iti Hacienda Luisita, ibunongen. Nasurok 150 mannalon ken mangmangged-talon manipud iti Hacienda Luisita, Tarlac, ti nagprotesta iti DAR idiay Quezon City idi Enero 26 tapno kundenaren ti palalon a naitantan a panangibunong ti daga ken laban iti panangagaw ti daga dagiti burgesya-kumprador, pasismo ken militarisasyon iti asyenda.

Katutubo nga umili ti Benguet, kontra iti minas. Balbaliw a nagprotesta ti katutubo nga umili ken residente ti dua a barangay ti Itogon, Benguet idi Enero 27 tapno supyaten ti panagpalawa ti operasyon ti Sangilo Mines, sanikua ti Itogon-Suyoc Resources, Inc. Ti tignay ket nairana iti naiyaramid a "public scoping" nga inyawag ti DENR idiay Barangay Tuding.

Laban iti pribatisasyon ti palengke idiay Cebu, agtultuloy. Nagprotesta dagiti aglaklako iti sidong ti Carbonhanong Alliance idi Pebrero 5 kas paset ti agtultuloy a panagsupyat da iti pribatisasyon ti palengke. Panawagan da nga ikkaten ti Megawide Construction Inc iti konstruksyon ti palengke gapu ta sigurado nga ingato daytoy ti abang kadagiti pwesto.

Mangmangged iti kaunasan, nagrali idiay Passi City. Agkakadwa a nagprotesta ti ginasut a mangmangged-talon iti kaunasan, babassit a para-giling ken kamkameng ti nadumaduma a timpuyog ti aguunas idiay Passi City, Iloilo idi Enero 22. Binabalaw da ti agtultuloy a panagbagsak ti presyo ti asukar, a kunada ket mangitunda ti panagtayok ti importasyon daytoy iti pagilyan ken kinainutil ti Sugar Regulatory Administration.

Panagkedked dagiti nakurapay a mapatalaw ti UP SDG Park. Nagmartsa dagiti residente dagiti nakurapay iti komunidad iti uneg ti UP Diliman iti bennat ti University Avenue idi Pebrero 5 tapno supyaten ti panagitakder ti proyekto a Sustainable Development Goals Wellness Park iti nagtakderan ti pagtaengan ken talon da. Sinabat isuda dagiti mangibagi kadagiti konseho ti estudyante manipud iti nadumaduma a kampus ti UP nga idi ket mangang-angay ti tinawen a pulong da.

Reklamo nga *impeachment* laban ken Marcos, dagus a naharang

Napaspas nga inbasura dagiti kaalyado ni Pres. Ferdinand Marcos Jr iti Konggreso ti naipila a reklamo nga *impeachment* tapno ikkaten isuna iti Malacañang. Nataming daytoy iti Committe on Justice ti Konggreso idi Pebrero 4, nu sadinno nga iti botos a 39-7, ket naideklara a "saan a makaanay ti linaon" ti kaso a naipila laban iti presidente.

Saanen a nasdaaw ti bloke a Makabayan iti pannakaibasura iti reklamo. Kuna ti grupo, pammaneknek daytoy ti bulok a sistema ti gubyerno, nu sadinno a salsalakniban ti Konggreso ti interes dagiti agtatakaw ken kurakot. Para iti pito a nagbotos pabor iti pananglitis iti pangulo, naan-anay ti basaran a pananglipit iti talek ti umili (betrayal of public trust).

Sumaruno a tamingen ti Konggreso ti dua a reklamo nga *impeachment* laban ken Vice Pres. Sara Duterte a naisumite idi Pebrero 2. Maysa ditoy ket inyendorso met ti bloke a Makabayan.

Iti kapada a panagipila kadagiti reklamo, nagtaripnong dagiti progresibo a grupo iti ruar ti Konggreso tapno suportaran dagiti mangibagi kadakwada a nangipila ditoy. Daytoy ti kaunaan a gundaway iti pakasaritaan ti pagilyan nga agpada nga adda ti addang tapno ikkaten iti pwesto ti presidente ken ti bise na babaen ti impeachment. Awag da: "Marcos, Duterte, agpada a korap, rumbeng a ma-*impeach*!" AB

Nasaknap a protesta iti kampus, insayangkat dagiti estudyante

ITI PANAGLUKAT TI maikadwa a semestre daytoy Enero-Pebrero, insayangkat dagiti estudyante dagiti protesta ken aktibidad iti saan a bumaba iti 11 nga unibersidad. Ginasut ti nagtitipon tapno ituloy da nga ilaban ti demokratiko a karbengan da, singiren ti rehimen Marcos iti nasaknap a korapsyon ken labanan ti represyon.

Iti University of the Philippines (UP) System, naisayangkat dagiti protesta iti 10 kampus daytoy. Kalatakan ditoy ti panagmartsa ti nasurok 550 estudyante ti UP Los Baños idiay Laguna idi Enero 19.

Napasamak met dagiti protesta iti Polytechnic University of the Philippines, Technological University of the Philippines-Manila, Far Eastern University, University of Santo Tomas, De La Salle University, Ateneo de Manila University, National Teachers' College, Saint Louis University idiay Baguio City, Cavite State University ken iti University of San Carlos idiay Cebu City.

Takder kontra TOFI. Limmatak kadagiti protesta ti panagsupyat kadagiti gakat a panangipangato ti matrikula (*tuition and other fee increase* o TOFI) kadagiti pribado nga unibersidad. Irasrason dagiti unibersidad ti ngumatngato a gastos iti edukasyon, panangpadur-as kadagiti pasilidad ken nangatngato a sweldo para kadagiti manursuro ken empleyado. Kanaig daytoy, nagisayangkat ti National Union of Students of the Philippines (NUSP) ti 5-punto a kadawatan laban iti TOFI.

Kabayatanna, dinayaw ti NUSP dagiti estudyante ti University of the East ken DLSU kasaruno ti nabiit pay nga anunsyo ti administrasyon ti dua nga unibersidad a saan nga agipatungpal daytoy ti TOFI iti akademiko a tawen ti 2026-2027. Intunda daytoy dagiti petisyon, dayalogo, protesta ken sangsangkamaysa a tignay dagiti estudyante, konseho dagiti estudyante ken dagiti progresibo a grupo.

Laban para iti CBA dagiti superbisor iti PLDT. Agsasaruno a tignay ti insayangkat dagiti superbisor iti PLDT Inc daytoy Enero. Awag da ti pananggun-od ti maysa a nabagas a *collective bargaining agreement* (CBA) para iti 2026-2028 iti baet ti Gabay ng Unyon sa Telekomunikasyon ng mga Superbisor sa PLDT (GUTS-PLDT) ken ti liderato ti PLDT Inc. Nangrugi ti negosasyon dagiti mangibagi ti GUTS ken liderato ti PLDT para iti baro a CBA idi Nobyembre 28, 2025, ngem kalpasan ti 16 a daras a negosasyon ket awan pay ti nabagas a napagtutulagan.

25- tawen nga isyu ti iligal a panagikkat ti Toyota. Nagpiket ti Toyota Motor Philippines Corporation Workers' Association iti upisina ti Department of Labor and Employment (DOLE) idiay Intramuros, Manila idi Enero 26. Inrupir da iti ahensya a sungbatanen ti 25 tawen a pakaseknan iti iligal a panagikkat ken ti agtultuloy a panangipaidam ti karbengan iti kolektibo a negosasyon. Idi 2001, nasurok 230 a mangmangged a kameng ti unyon ti iligal nga inikkat ti Toyota kasaruno ti panangirupir ti unyon ti negosasyon para iti CBA ken welga dagiti mangmangged.

Panangbatikos iti nabuntog nga aksyon ti NLRC Region 3. Nagpiket dagiti kameng ti National Federation of Labor Unions-Kilusang Mayo Uno iti sango ti National Labor Relations Commission Region 3 idiay San Fernando, Pampanga idi Enero 21. Binatikos da ti ahensya kadagiti kontra-mangmangged a desisyon nga inruar daytoy iti napalabas ken ti nabuntog nga aksyon iti dadduma pay a kaso nga inpila dagiti mangmangged.

Panawagan para iti umento iti sweldo idiay Calabarzon. Nagprotesta dagiti mangmangged ti Southern Tagalog iti upisina ti Regional Tripartite Wages and Productivity Board IV-A idiay Calamba, Laguna idi Enero 26. Inrehistro da ti panawagan para iti nayon a sweldo iti intero a pagilyan nga umdas ken makabiag iti maysa a pamilya. Binatikos da ti ahensya iti panangited ti barya-barya nga umento iti sweldo iti napalabas.

Gangannaet a panagminas, nainget a malablabanan idiay Nueva Vizcaya

Idi Enero 23, pito a residente ti Dupax del Norte, Nueva Viscaya ti naaresto iti barikada da laban iti plano a panagminas ti kumpanya a British a Woggle Corporation iti barangay da. Babaen ti 400 a pulis ken dagiti tauhan ti Bureau of Fire Protection, pwersado nga inserrek ti kumpanya ti *drilling equipment* (panglussok ti daga), *backhoe* ken dadduma pay a makinarya.

Ti mandar a dupraken ti barikada ken arestaren ti bumaryo ket nagtaud iti desisyon ti Regional Trial Court 30 ti Nueva Vizcaya idi Enero 19. Iti mismo nga aldaw ti panagduprak, ginasut a residente, dagiti suporta da, dagiti tao't simbaan ken kamkameng dagiti grupo a makakalikasan ti nanglapped iti dalan.

Kabilang kadagiti naaresto ni Florentino Daynos, maysa kadagiti lider ti Defend Dupax del Norte. Idi Enero 26, naruk-atan met laeng ken ti innem pay kalpasan nga ibasura ti piskalya ti kaso a "resistance and disobedience against person in authority" ken ti innayon da a kaso nga "obstruction of justice" laban kadakwada.

Malaksid iti korte ken pulis, nagpangta metten ti militar babaen ti 86th IB a pawilan da ti laban dagiti taga-Dupax iti linged ti "panagbantay" ken *Red-tagging* kadagiti organisasyon a sumupsuporta iti laban ti umili.

Barikada, protesta ken pannakikaykaysa

Intakder dagiti residente ti Sityo Keon, Barangay Bitnong, Dupax del Norte ti barikada da idi Setyembre 17, 2025 kas depensa iti daga, pagbiagan ken masakbayan ti sumaruno a henerasyon. Nalapdan da ti panagserrek dagiti lugan, makinarya ken tauhan ti kumpanya iti dalan agturong ti e*xploration area.*

In-inot a nabigbig dagiti taga-Dupax iti natured a panaglaban da iti gangannaet a kumpanya. Naala da ti suporta ti Diyosesis ti Bayombong, dagiti asideg nga eskwelaan ken uray ti sumagmamano a lokal nga upisyal iti gubyerno. Ti barikada ket dinayo dagiti salaknib ti kalikasan, dagiti progresibo a grupo ken konggresista. Limmatak ti barikada iti midya ken *social media* iti uneg ken ruar ti pagilyan.

Idi Enero 24, nagprotesta dagiti grupo a maka-kalikasan ken progresibo iti panangiyuna ti Kalikasan iti sango ti Department of Environment and Natural Resources (DENR) idiay Quezon City tapno kundenaren ti panangipalubos ti departamento iti eksplorasyon ti Woggle iti laksid ti nalawag a panagkedked ti komunidad. Idi Enero 28, balbaliw da a nagprotesta iti sango ti upisina ti FCF Mining idiay Makati City.

Idiay London, nagprotesta ti London Philippine Solidarity, karaman dagiti progresibo a grupo a migrante, iti upisina ti Metals Exploration PLC, ti kumpanya nga agtagikua iti Woggle. Insayangkat dagiti grupo iti United Kingdom ti kampanya a "British Mining Out of the Philippines" tapno iyawag ti panangiwaksi iti operasyon a mina dagiti kumpanya manipud iti Great Britain a mangtaktakaw ken mangperperdi iti natural a kinabaknang ti Pilipinas ken manglablabsing iti karbengan-tao.

Managdadael a panagminas a British iti Nueva Vizcaya

Ti laban iti gangannaet a panagminas iti Nueva Vizcaya ket saan a baro. Sakbay ti laban iti Woggle, aktibo a lablabananen dagiti residente ditoy ti FCF Mining. Patpatarayen daytoy ti Runruno Gold-Molybdenum Project iti Barangay Runruno, a 20 kilometro laeng ti distansya na iti Dupax del Norte. Maib-ibusen ti minas idiay Runruno a rinugyan a minasen ti FCF idi 2005 isu nga agpalpalawa daytoy iti Dupax del Norte ken uray idiay Abra. Ti FCF Mining, a sibubukel a sanikua ti Metals Exploration PLC ket agtagikua ti 60% ti Woggle. Ti Metals Exploration ti direkta nga agtagikwa iti nabatbati a 40%.

Idiay Runruno, nabayagen nga iruprupir dagiti residente ken dagiti organisasyon iti kalikasan nga ipaserra ti FCF Mining gapu ta ti operasyon daytoy ket adda iti uneg wenno asideg iti Magat Watershed— maysa a protektado a lugar a pagtataudan ti irigasyon ti nasurok 84,000 ektarya ti kataltalonan iti Cagayan Valley ken sumupsuporta iti 61,812 mannalon ken 360 asosasyon iti irigasyon. Umannurot kadagiti petisyon nga insumite dagiti grupo a maka-kalika-

Suruten iti panid 11

Husga iti peryodista, tao't simbaan iti "terror financing," pangta iti wayawaya iti panagipablaak

Nasaknap a kinundenar dagiti grupo ti peryodista iti uneg ken ruar ti pagilyan, kasta met dagiti tao't simbaan, akademiko ken dagiti grupo a progresibo ti husga a nagbasol da Frenchie Mae Cumpio ken Marielle Domequil iti kaso a "terror financing." Nakedngan ti dua idi Enero 22 ti agingga 18 tawen a pannakaibalud. Pinagmulta da met ti ₱500,000 tunggal maysa.

Ni Cumpio ket mangimaton iti independyente a media outlet nga Eastern Vista ken kontribyutor ti Altermidya, bayat a ni Domequil ket istap ti Rural Missionaries of the Philippines. Isuda ket naaresto, karaman ti tallo pay idi Pebrero 7, 2020. Kolektibo a nabigbig isuda kas Tacloban 5.

Ti husga ket nakakigtotan ti adu, nangruna ta idi Oktubre 2025, indeklara ti Court of Appeals nga awanan basaran ti panangsamsam ti estado iti kwarta a naala babaen ken Cumpio. Segun iti korte, awan ti ligal wenno aktwal a basaran tapno makuna nga addaan kainaigan ti pinansya iti Communist Party of the Philippines ken New People's Army. Kabayatanna, abswelto met da Cumpio ken Domequil iti nagsina a kaso nga illegal possession of firearms and explosives.

Ti husga kada Cumpio ken Domequil ket inawagan dagiti peryodista kas "pannakapaay ti hustisya" ken seryoso a pangta iti siguden a nakaam-ames a kasasaad ti wayawaya iti panagipablaak ken panagiyebkas iti Pilipinas. Binatikos da ti panagaramat ti estado iti linteg a kontra-terorismo tapno paulimeken dagiti peryodista ken dadduma pay a boses ti panagsupyat. Malaksid kada Cumpio ken Domequil, saan a bumaba iti 35 pay nga indibidwal ti nakasuan ti "terror financing" manipud 2021.

Agdandanag met dagiti internasyunal nga organisasyon ti peryodista iti kunada nga kaunaan a husga iti maysa a peryodista iti kaso a "terror financing." Saan a bumaba iti 14 a gangannaet nga embahada iti Pilipinas ti immawag a dagus a wayawayaan da Cumpio ken Domequil.

Sakbay ken iti aldaw ti panaghusga, nagisayangkat ti protesta dagiti progresibo nga organisasyon idiay Tacloban City ken Metro Manila. Idi Enero 22, ginasut ti nagtitipon iti sango ti Commission on Human Rights tapno supyaten ti saan nga nainkalintegan a husga ken irupir ti kadagusan a panangwayawaya iti Tacloban 5. AB

Manipud iti panid 10

san, ti minasan idiay Runruno ket agigabgabsuon ti sabidong a basura ken mangituntunda ti polusyon iti karayan, panaglayus ken dadduma pay a pakadangran ti aglawlaw. Iti laksid daytoy, agtultuloy nga agkedkedked ti DENR iti kadawatan nga ipaserra ti minasan. Ketdi, inawagan daytoy nga "awan ti basaran" dagiti petisyon ken inaramat da ti teknikal a dokumento kas ti Environmental Compliance Certificate ken Environmental Protection and Enhancement Program tapno gabburan ti lehitimo a panagdanag ti umili.

Segun iti maysa a dokumento ti Metals Exploration PLC, ti panggep ti panagserrek ti kumpanya iti Dupax del Norte ket ituloy ti operasyon ti panagiproseso ti *ore* ti FCF Mining iti Barangay Runruno. Plano ti kumpanya nga ipan ken iproseso idiay Runruno ti anyaman a potensyal a maminas manipud iti Dupax del Norte. Iti kasta, sigsiguraduen daytoy ti pangmabayagan ken awan-ressat a panangakup iti natural a kinabaknang ti Nueva Vizcaya, bayat a dagiti residente ket agsagsagaba iti panangdadael ti aglawlaw, panangrabsut ti daga da ken ti ituntunda daytoy a pangkagimongan a dangran.

Ti Runruno ket simbolo ti panangilako ti estado iti pagtataudan ti danum ken produksyon ti taraon ti Cagayan Valley iti kapitalista a British. Daytoy ti mangpatibker iti pangngeddeng dagiti Novo Vizcayanon a labanan ti panagminas ti kumpanya. Ti awag da: "Ipatawid, saan nga ipaminas!"

Malaksid iti Dupax, kapada a panagrigat ken kinaranggas ti maysa a dekadan a mapadpadasan dagiti residente ti Barangay Didipio, Kasibu a lumablaban iti OceanaGold, maysa a kumpanya nga Australian-Canadian. Nabayagen a lumablaban dagiti mannalon ken katutubo a komunidad ditoy kontra iti managdadael a nasaknap a panagminas ken gangannaet a panagtakaw a mangperperdi iti ansestral a daga, karayan ken pagbiagan. AB

2 *hors de combat*, ingagara a pinatay ti 47th IB

SUGATAN IDI NADANUN dagiti soldado ti 47th IB ti agassawa a Nalabbaga a mannakigubat a da Pedro Gemodo, 61 ken Juliana Arculo Gemodo, 63 iti Sityo Agpapataw, Barangay Binobohan, Guihulngan City, Negros Oriental idi Enero 31. Imbes nga ibilang isuda a balud ti gubat ken ipaayan ti umuna a panangagas kas panangrespetar iti karbengan da, ingagara a pinatay dagiti soldado ti dua.

Nasugatan ti agassawa a Gemodo iti panagpalpaltog ti 47th IB iti panagatake iti nagistasyonan da a kalapaw iti Sityo Agpapataw. Nakataray da paadayo iti nakapasamakan ti insidente ngem naabutan dagiti berdugo.

Ti dua ket pinadayawan ti NPA-Central Negros (Leonardo Panaligan Command) iti panangibuwis ti biag para iti masa a Negrosanon.

Dagiti *economic zone* para iti gangannaet a negosyo ken panaggundaway, nanayunan

Dua a baro nga *economic zone* (*ecozone*) ti indeklara ti rehimen US-Marcos iti bileg ti maysa a proklamasyon idi Enero 6. Maitakder daytoy idiay Batangas ken Iloilo, nayon iti 32 a linuktanen ti rehimen manipud idi nagtugaw iti poder. Tatta 2026, target ti rehimen a makalukat ti 30 pay nga *ecozone*, kangrunaan iti kaaw-awayan.

Maitakder ti maysa a baro nga ecozone idiay Tanauan City, Batangas. Daytoy ket ekstensyon iti nakatakderen a First Industrial Township-Special Economic Zone iti Barangay Pagaspas ken Trapiche. Nasurok lima nga ektarya a daga ti sakupen ti kabuklan nga *ecozone*. Agdandanag dagiti residente ditoy a mapatalaw dagiti komunidad a tamaan ti ekspansyon.

Idiay Iloilo City, maitakder iti Barangay San Rafael, Mandurriao District ti maysa pay nga *ecozone* a sumakop iti 3.8 ektarya a daga. Agserbi daytoy nga IT Park nga agbalin a sentro ti *business process outsourcing* wenno BPO.

Dagiti baro nga *ecozone* ket agserbi nga engklabo ti nalaka ken managtungpal a pigsa't tegged dagiti mangmangged a Pilipino. Ditoy ket nakalansa ti sweldo ken benepisyo, nairut dagiti panagiparit iti panagunyon ken welga ken nasaknap a panagipawil iti karbengan dagiti mangmangged. Tapno guyugoyen dagiti gangannaet a kumpanya, maik-ikkan isuda ti nadumaduma nga insentiba, kabilang ti saan a panagsingir kadakwada ti buwis.

Saan a bumaba iti 430 ti *ecozone* iti intero a pagilyan. Dagitoy ket adda iti direkta a panangimaton ti Philippine Economic Zone Authority (Peza), ahensya iti sidong ti Department of Trade and Industry, a naitakder idi 1995 iti bileg ti Republic Act (RA) No. 7916 wenno The Special Economic Zone Act of 1995.

Sakbay pay ti PEZA, maitaktakderen dagiti kapada a sona iti bileg ti RA No. 5490 wenno Foreign Trade Zone Authority (1969) ken Presidential Decree No. 66 a nangparnuay iti Export Processing Zone Authority (1972), kapada iti rehimen US-Marcos I.

Kadawyan a maipupuonan kadagiti PEZA dagiti industriya ti panagmanupaktura, *information technology* wenno serbisyo, agro-industriyal, turismo ken pagliwliwaan, nawaya a panagsisinnukat ken lohistika, nga amin ket para iti eksport. Idi 2025, inyulat ti rehimen a dimmanon iti ₱260.89 bilyon ti aprubado a maipuonan kadagiti *ecozone*, kangatwan manipud idi 2016. Nu pay kasta, bassit a paset laeng daytoy ti kabuklan a maipupuonan ti pagilyan.

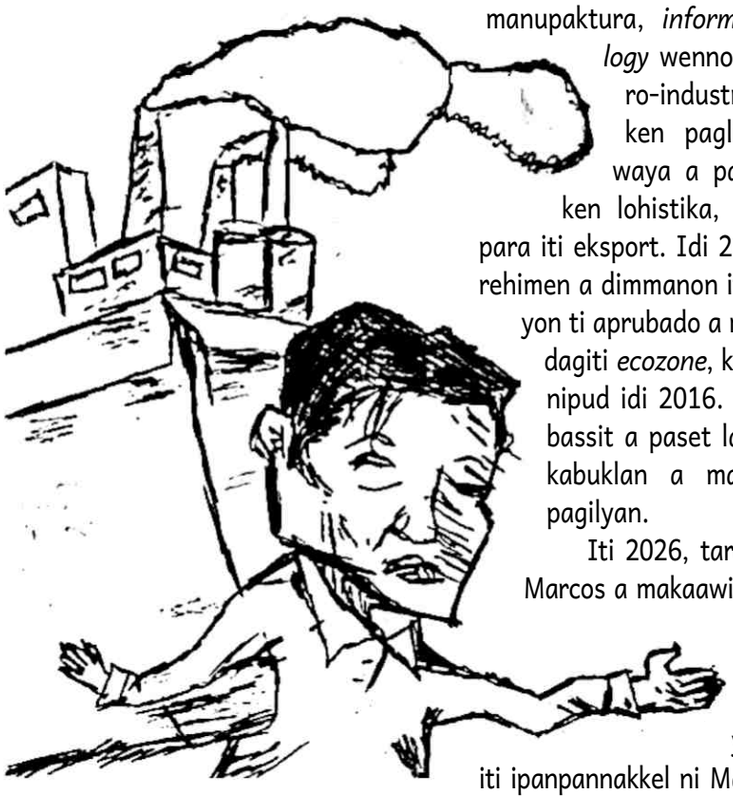

Iti 2026, target ti rehimen Marcos a makaawis ti gangannaet a puonan nga aggatad ti ₱300 bilyon. Kaniwas iti ipanpannakkel ni Marcos, awan ti signipikante a kontribusyon dagiti *ecozone* iti lokal a produksyon.

Para iti masa ti mangmangged, iti laksid ti "dumakdakkel a panagpuonan" ket agtaltalinaed a barat ti inaldaw a sweldo. Iti panagleppas ti 2025, nakalansa iti ₱695 ti minimum nga inaldaw a sweldo iti National Capital Region, sinaruno ti ₱600 iti Region IV-A ken kababaan iti BARMM iti gatad a ₱411. Ti barat nga inaldaw a sweldo kadagiti rehiyon ti makagapu nu apay a prayoridad ti PEZA nga agitakder kadagiti baro nga *ecozone* kadagiti prubinsya.

Laban iti "forced leave" iti uneg ti *ecozone*

Iti Freeport Area Bataan (FAB) idiay Mariveles, Bataan a kaunaan nga ecozone iti pagilyan, naggun-od ti umuna a balligi dagiti mangmangged ti FCF Manufacturing Corporation itay nabiit laban iti mananggundaway a patakaran ti kumpanya a "forced leave." Kalpasan ti dandani makatawen a ligal a dangadang, pinaboran ti *labor court* dagiti mangmangged ken naideklara nga "iligal" ti iskema a "forced leave."

Idi Abril 2025, nagipila ti reklamo dagiti mangmangged iti National Labor Relations Commission idiay San Fernando City, Pampanga kanaig ti uppat a bulan a "forced leave." Kadawyan daytoy a maipatpatungpal nu "awan ti produksyon" ti pabrika a kasaruno ti panawen ti "hataw" wenno innadwan ken pinnaspasan a panagtrabaho. Kuna dagiti mangmangged, saan a sinurot ti kumpanya ti panangited ti abiso sakbay ti "forced leave" ken awan ti anyaman a kumpensasyon a naited kadagiti apektado.

Ti FCF ket agar-aramid ti agkakangina nga alikamen kas ti *leather bag* ken *wallet* nga addaan tatak a Coach ken Kate Spade. Ti FCF ket kabilang kadagiti kumpanya ti Fashion Focus Ltd, maysa a kumpanya a nakabase idiay China. AB